

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

BILD FRÅN SKANSEN. — FOTO. HALLDIN, STOCKHOLM.

12TE ÅRG.

DEN 29 JANUARI 1911.

N^Ö 18.

Foto. Wiklund, Stockholm.

Reklam. Reklam. K. Hestrom.

Paul Hestrom³

Det svenska landtbrukets framtid ligger på två utvecklingslinjer. Den ena är den, som går ut på att göra de svenska landbrukarna allt mera skickliga för sitt kall genom mera omfattande utbildning, så att de i allt högre grad bli i stånd att draga nytta af nutidens högt utvecklade agrikulturella teknik och organisationsformer. Den andra är den, som afser ett själfständigt vidareförande af denna teknik i anslutning till vårt lands till följd af dess nordliga läge och därpå betingade egendomliga klimatförhållanden äfvensom befolkningens käreksfulla hängifvenhet åt uppgiften. Den man, hvars bild i dag återgives på H. S. D:s första sida, står i främsta ledet bland dessa personligheter.

Paulus (Paul) Hellström är född i Umeå den 8 januari 1866 och har sålunda i dagarna fyllt sitt 45:te år. Sin läroverksutbildning erhöill han i fädernestaden, från hvars läroverk han utexaminerades 1884. Hans första tanke var att ägna sig åt den juridiska banan, men snart bestämde han sig för det naturvetenskapliga studiet, aflade 1887 i Uppsala fil. kandidatexamen och 1890 darsammastädes fil. licentiatexamen. Samma år försvarade han för filosofiska graden en afhandling, betitlad "Studier öfver naftalinderivat" och promoverades följande vår till filosofie doktor.

Hellström hade då redan kommit in på sin rätta bana. Läsåret 1890—91 genomgick han nämligen en kurs som ordinarie elev vid Ultuna landbruksinstitut och kvarstannade där äfven följande år som t. f. assistent och lärare. År 1892 sattes han i tillfälle att med understöd af allmänna medel företaga en studieresa till södra och mellersta Sverige för att taga kännedom om där tillämpade osttillverkningsmetoder äfvensom till Norge, Danmark, Tyskland, Holland och England för studium af användningen af och kontrollen öfver konstgjorda gödselämnen. Samma år utnämndes han till adjunkt i kemi och mejerilära vid Ultuna landbruksinstitut och företog nu ytterligare en utländsk resa till Danmark, Frankrike och Schweiz för att studera mejerilära och bakteriologi.

Sålunda väl rustad för en framgångsrik lärareverksamhet på den högre landbruksundervisningens område skulle Hellström emellertid snart kallas att i främsta rummet ägna sina krafter åt en vida betydelsefullare uppgift. Landstinget och hushållningssällskapet i Norrbottens län togo nämligen i början på 1890-talet initiativ till upprättande af en kemisk-växtbiologisk anstalt för öfre Norrlands behof i enlighet med en plan, som utarbetats af Hellström och dåvarande lektorn vid Ultuna landbruksinstitut, docenten A. N. Lundström. De växtfysiologiska och klimatologiska förhållandena i dessa nordliga trakter äro ju helt olika mot i mellersta och södra Sverige. De gräs och örter, som växa på mellersta och södra Sveriges ångar, återfinnas antingen icke alls eller högst sparsamt inom det öfre Norrland, där åter floran utgöres af arter, hvilka i södra Sverige ha mycket ringa anseende, men som inom öfre Norrland visat sig ha ett ganska högt fodervärde, hvilket äfven genom analys bekräftas. Gränsen för denna olikhet är synnerligen skarp och följer Angermanälven. Om orsakerna härtill delvis voro att söka uti någon olikhet i jormänen var icke undersökt. Däremot var det bekant, att de växtfysiologiska förhållandena voro mycket olika på grund af den kortare mögnadstiden och det under en stor del af

växtperioden nästan dygnet om ständiga ljuset i öfre Norrland. Tydligt var, att här ett stort område fanns för agrikulturell forskning och utrönande af det sätt, hvarpå landbrukstekniken kunde afpassas efter dessa naturförhållanden. En kemisk-växtfysiologisk anstalt här skulle sålunda få till uppgift att utforska, huru vid odling af moss- och myrmarker lämpligast borde förlaras, hvilka sädes- och foderslag och arter af dessa, hvilken växtföljd, hvilka gödselämnen med största fördel kunde användas, till hvilket djup grundvattnet borde sänkas i myrarna för odling o. s. v. Anstalten skulle också sysselsätta sig med spörsmålet, huru skogsgränsen åter skulle kunna flyttas uppför fjällen, från hvilka fara fanns, att den blefve trängd tillbaka.

Anstaltens verksamhetsuppgift gällde en tredjedel af Sveriges landområde och 1894 års riksdag tvekade icke att anslå nödiga medel till dess förverkligande. Den förklades till Luleå och Paul Hellström kallades till dess förste föreståndare.

Valet kunde icke ha fallit på någon lämpligare. Väl återbördad till sin norrländska hembygd ägnade han sig helt åt modernäringens upprykande häruppe och gjorde det med lysande framgång. Här är icke rätta platsen att redogöra för de många värdefulla rön och undersökningar, han där gjort och utfört. Det må vara nog att här fastslå fackmäns vitsord därom, att han visat en sällspord rikedom på nya uppslag och med okuflig energi fullföljt dem.

Men Hellström har icke inskränkt sig härtill. Han har jämväl tagit sig an Norrbottens läns frökontrollanstalt och blifvit hushållningssällskapets sekreterare. Så har han till sitt agrikulturella forskningsarbete kunnat lägga äfven ett storartadt upplysningsarbete i det öfre-norrländska landbrukets tjänst, ett upplysningsarbete, som han dels själf direkt utfört, dels organiserat. En hel stab af konsulenter har anställts, hvilken under hans ledning upptagit kampen mot slöhet och slentrian och utsatt nya, befruktande tankar bland jordbruksbefolkningen här uppe. Knappast något annat län kan uppvisa en mera energisk verksamhet för det mindre jordbrukets höjande än Norrbottens. Konsulenter och vandringsrättare genomkorsa detsamma i alla riktningar på premierings-, föreläsnings- och småbrukareundersökningsresor. Ofta nog deltagar för öfrigt icke blott Hellström, utan jämväl den lika intresserade "öfveragronomen", landshöding Bergström, i småbrukarekurserna, hvarigenom det ytterligare lyckats sätta lif och fart i det hela.

Det stora förtroende, d:r Hellström härigenom tillvunnit sig, tog sig 1902 uttryck däri, att han af stadsvalkretsen Luleå—Piteå—Haparanda valdes till ledamot af Andra kammaren. Att mandatet icke förnyades, berodde uteslutande därpå, att han i motsats mot sina kommittenters flertal anslöt sig till den proportionalistiska lösningen af rösträttsfrågan. Men af regeringen har han satts i tillfälle att på annat sätt verka i det allmännas tjänst: han har varit ledamot i den viktiga kommittén för den lägre landbruksundervisningens ordnande och sedermera insatts i den kanske ännu betydelsefullare kommitté, som för närvarande är sysselsatt med utarbetande af planer åsyftande folkskoleundervisningens reformering i syfte att af densamma erhålla mera behållning för det praktiska lifvets kraf.

Som förlikningsman i öfre norra distriktet har Hellström haft tillfälle att jämväl medverka vid biläggandet af de senaste årens stora arbetsstrider.

DANSKA STUDENTBESÖKET I ÅRE: Vid Turistföreningens stuga, Tennforsen. I mitten (med pipan) författaren Carl Arctander. — Amatörfoto Ture Marcus, Åre.

Deltagarna i *Danska Studentföreningens vinterresa* till Sverige och Norge (se föreg. nr) vistades under åtskilliga dagar i Åre. Det härligaste vinterväder gynnade deras besök därstädes, och de hade rikliga tillfällen att ägna sig åt all slags vintersport — bobsleighåkning, kälk- och skidåkning efter häst etc.

Från Åre fortsattes, den 15 jan., färden till Trondhjem.

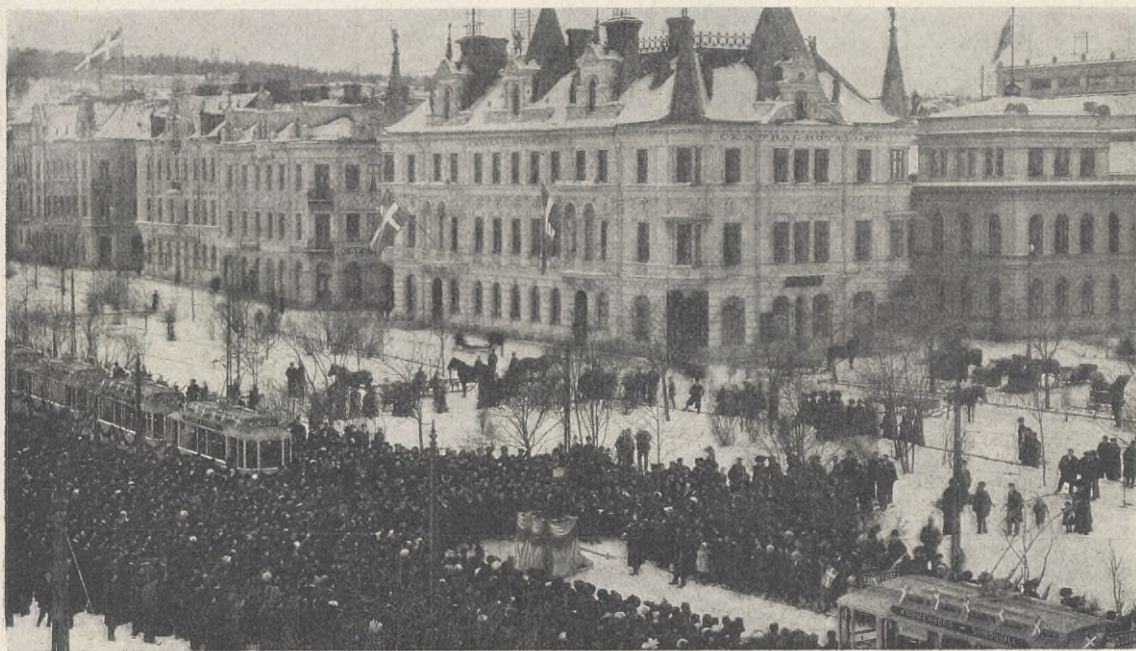

Foto. Kihlbaum, Sundsvall.

FRÅN DEN HÖGTIDLIGA INVIGNINGEN AF SUNDSVALLS SPÄRVÄGAR DEN 18 JAN.

Vidstående bild:
SUNNERDAHLSKA STIFTELSENS FÖRSTA HEMSKOLA Å SÄBYHOLM.

Foto. Angel, Uppsala.

Se text å sista sidan.

Foto. Jagers, Sthm.

"WALLENSTEIN" PÅ
4:de aktens

1. Hr *Klintberg* (Wallenstein). 2. Fru *Fahlman* (grevinnan Terzky). 3. Hr *Svennberg* (Buttler). 4. Hr *Wingård* (Max Piccolomini).

• Efter fotografi.

SCEN UR "DEN STARKASTE" (3:dje akten):

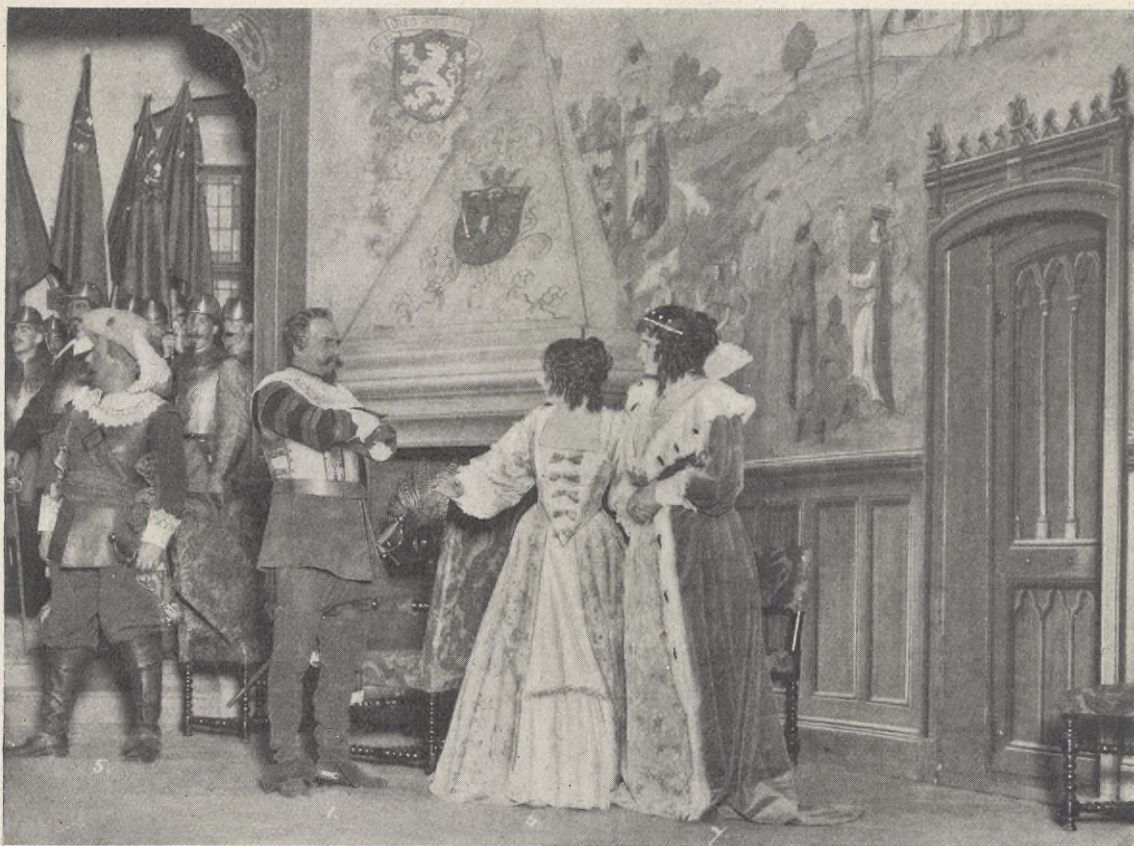
Fru *Valborg Hansson* (Margaret Rolfe) — fru *Ingeborg Rönnblad* (Claire Forster).

Klondi. Drott Solfvernyrens.

Med Clyde Fitch's sensationskomedi "*Den starkaste*" (The woman in the case) har *Rönnbladskas sällskapet* gjort en stor succès på sin senaste turné. Stycket, som skildras såsom verkligt mästertligt konstrueradt, om än motivet obestridligen är sensationellt, gafs först i Östersund såsom premiär för Sverige.

— Om andra uppförandet, i Sundsvall, heter det, att aldrig tillföre en sådan stämning varit rådande i stadens teatersalong som under sista aktens stora scen.

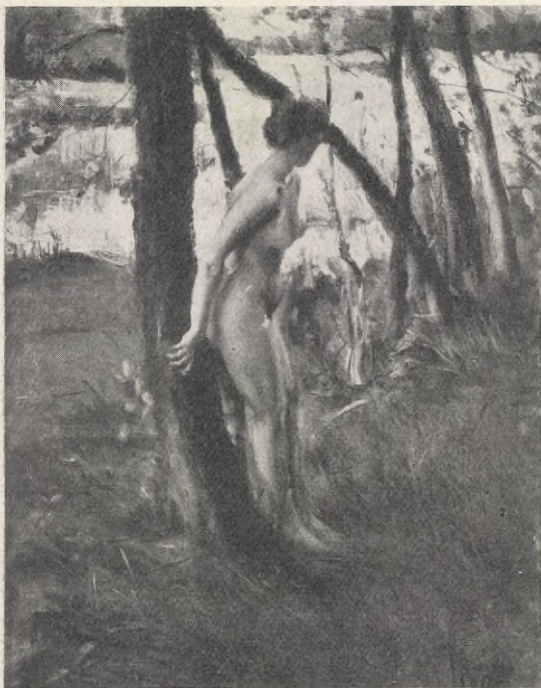
Hufvudrollernas innehafvare, fruarna *Valborg Hansson* och *Ingeborg Rönnblad* samt dir. *Hugo Rönnblad* och hr *Erik Rosén*, ha skördat det lilligaste bifall för sitt spel.

SVENSKA TEATERN.
slutscen.

5. Hr Ranft (Illo). 6. Fru Astri Torsell (Thekla). 7. Fru Lindlöf (hertiginnan).

Kl. Licht: Kem. A.-B. Deopt. Silfverparre, Sthm.—Gbg.

H. 8 D. 3 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

ANDERS ZORN-SKOLA: "I det fria", oljemålning af Ingrid Ruin.

Kl. Licht: Em. A. Silfverparre.

Den scenbearbetning, herr Gunnar Klintberg efter tyskt mönster utförd af den väldiga trilogi som bildar tyskarnes största historiska drama — Schillers "Wallenstein" — har förtjänsten att på ett spännande sätt ha sammandragit händelserna utan att utplåna verkets egenart. Att det likvisst varit omöjligt, vid denna bearbetning i ett teaterstycke af den för två teaterkvällar bestämda och i tre skådespel fördelade dikten, att gifva en verkligt helgjuten bild af det Schillerska mästerverket, säger sig dock själf.

Den 20 jan. hade Svenska Teatern premiär på "Wallenstein" i hr Klintbergs nämnda bearbetning, och publiken visade sig i hög grad intresserad och tacksam. Åran af aftonen tillkommer gifvetvis främst hr Klintberg i hans fyrdubbla egenskap af scenbearbetare, översättare, regissör och skådespelare.

En ung finsk målarinna, fröken Ingrid Ruin, har i. n. en ganska märklig utställning i Hultbergs konsthandel i Stockholm. Den är märklig både därför att den visar smak och verklig begåfning och därför att den visar konstnärinnans oförskräckthet att efter bästa förmåga söka följa sin lärare och store mästare, Anders Zorn, mycket nära i spåren.

Foto. Blomberg. Sthm.

INGRID RUIN.

Efter fotografi.

KONUNG ALFONSO AF SPANIEN PÅ BESÖK I MAROCKO: INTÅG I MELILLA.

Kliché: Benet Silveoparra.

Vid sitt nu aflagda besök i *Melilla* och öfriga platser i Marocko, där så mycket spanskt blod flutit, har den unge konung Alfonso lifligt hyllats ej blott af spanjorerna, utan ock — huru pass uppriktigt det nu varit menadt — af kabylerna.

*

Den 17 jan. blef konseljpresidenten *Briand* i franska deputeradekammaren utsatt för attentat af en sin-

nessjuk person bland åhörarne vid namn *Gizolme*, hvilken aftryade tvenne revolverskott mot *B.* Ministern förblef emellertid osårad, medan en fattigvårdsdirektör vid namn *Mirman*, som satt i närheten af *Briand*, träffades af en kula i ena benet.

En kuriös omständighet är, att det var just under den nu sårade *Mirman*s stol, som den af anarkisten *Vaillant* kastade bomben den 9 dec. 1893 exploderade. *Mirman* undkom då liksom genom ett under.

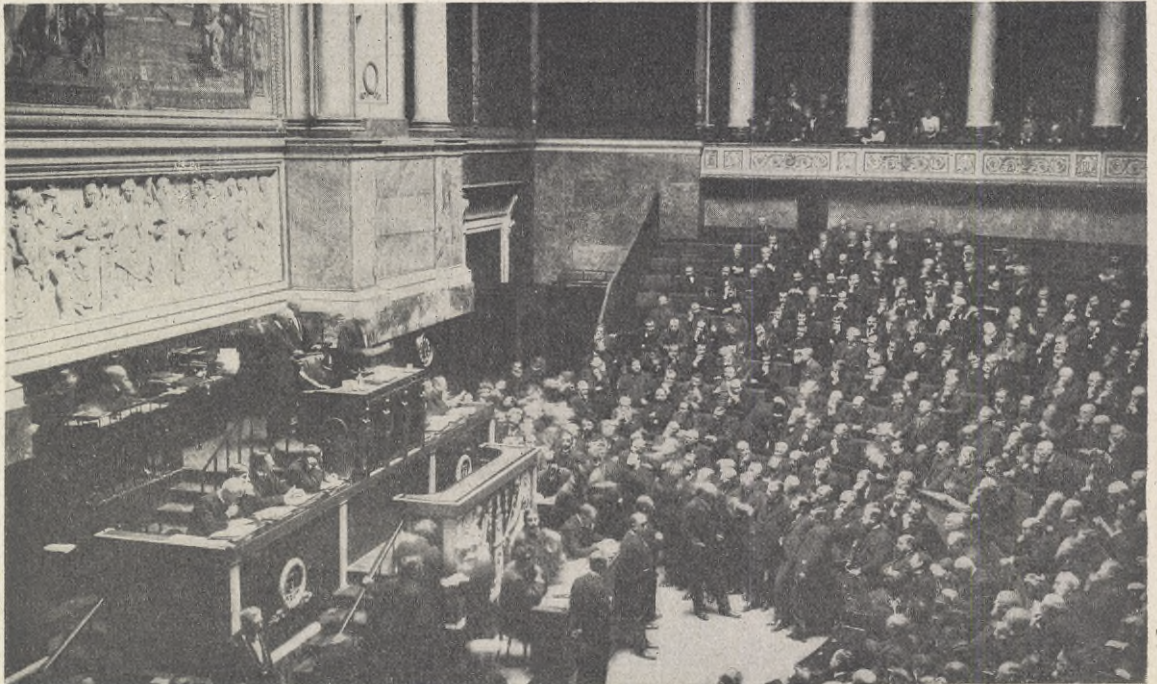
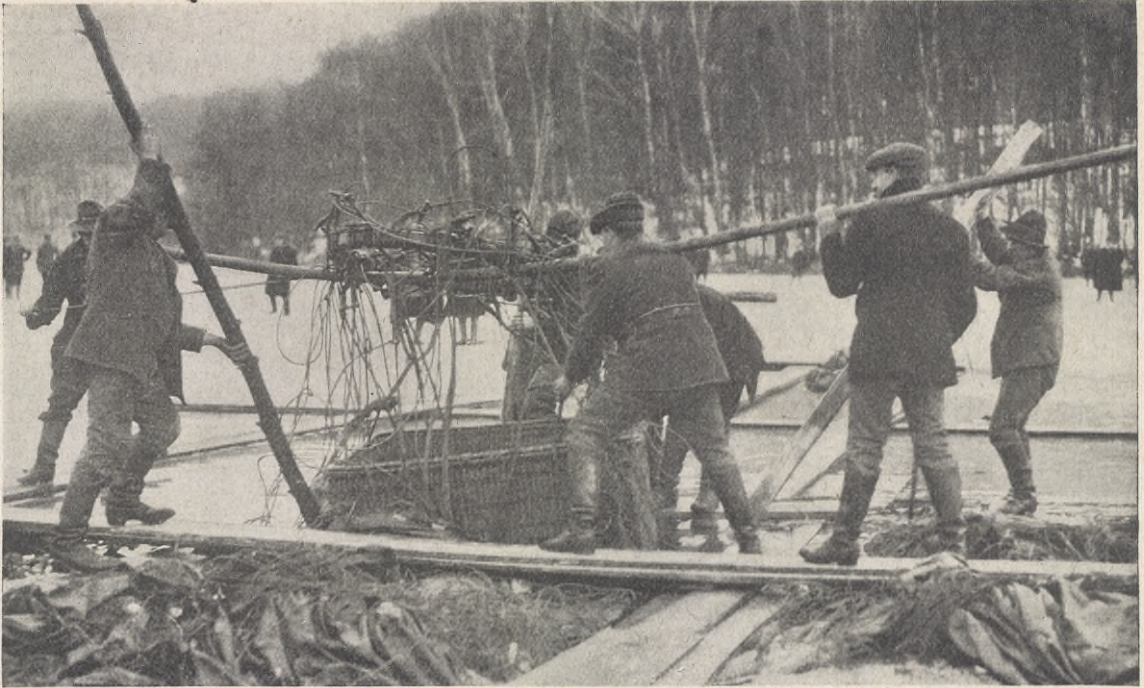

BILD FRÅN FRANSKA DEPUTERADEKAMMAREN. Foton enligt uppgift tagen vid den session, då attentatet begicks.

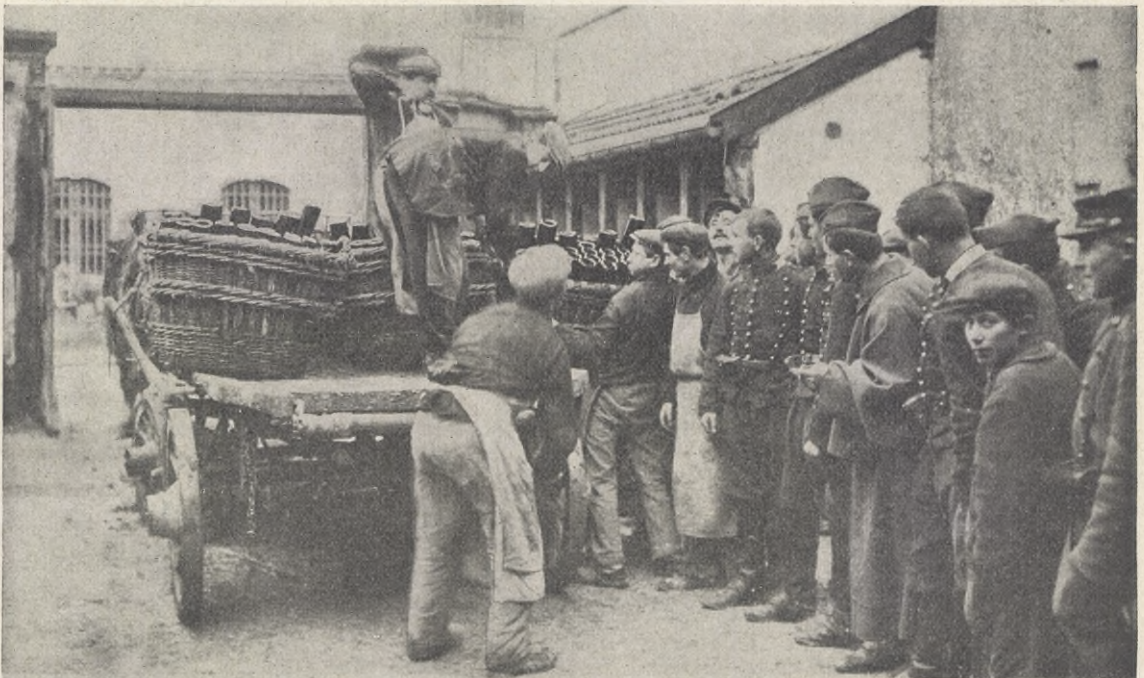

GONDOLEN TILL DEN FÖROLYCKADE BALLONGEN "HILDEBRANDT" UPPTAGES UR GÄHRENSSEE. (Äfven en annan foto, visande upptagningen af den ene ballongfararen, har kommit oss tillhanda, men anse vi en dylik bild olämplig att reproduceras.)

Ballongen "Hildebrandt", som den 29 dec. steg upp utanför Berlin med dr Kohrs och köpman Keidel ombord och under sin färd råkade ut för ogynnsamma vindar samt spårlöst försvann, har nu funnits under isen i Gährensee i Pommerns gränstrakter. Liken af ballongfararne funnos i gondolen.

I byn Dannery i *Champagne* utspelades häromdagen våldsamma scener, i det vinodlare i stora ska-

ror, som samlats dit från kringliggande trakter, fullständigt förstörde vinkällarna för en vinfirma och krossade 75,000 flaskor champagne. När underprefekten och gendarmerna från Epernay hunno anlända, var förstörelseverket redan fullbordadt. — I flere månaders tid har ett starkt missnöje rådt bland traktens vinodlare på grund af den senaste vinskördens dåliga resultat och champagnefabrikernas hänvändande till andra vinodlande trakter för att erhålla bättre råmaterial.

Efter fotograf.

VINKRIGET I CHAMPAGNE: I EPERNAY: Inlastandet af vinfat under polisbevakning.

Kliché: *Dougl. SiQuevurre.*

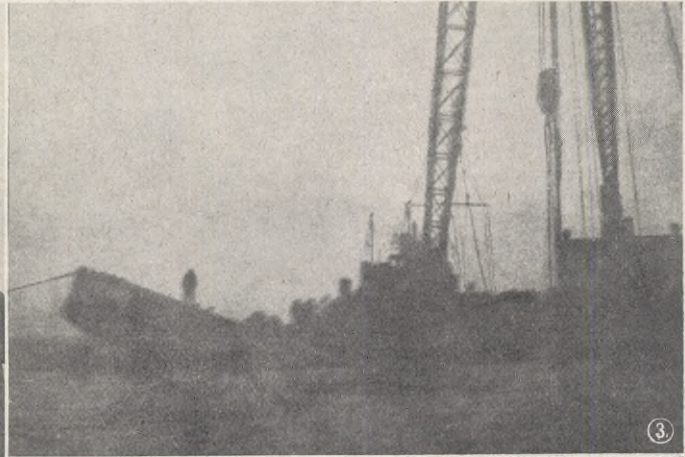
DEN TYSKA UNDERVATTENSBÅTEN "U 3:s" UNDERGÅNG.

1. UNDERVATTENSBÅTEN "U 3" UNDER FART.

2. "U 3:s" BESÄTTNING med sin chef, kaptenlöjtnant FISCHER (X).

3. UNDERVATTENSBÅTEN LYFTES.
4. DE RÄDDADE PÅ LARSARETTET I KIEL.
DE OMKOMNA: 5. KAPTENLÖJTNANT FISCHER och 6. LÖJTNANT KALBE.

EFTER FOTOGRAFIER.

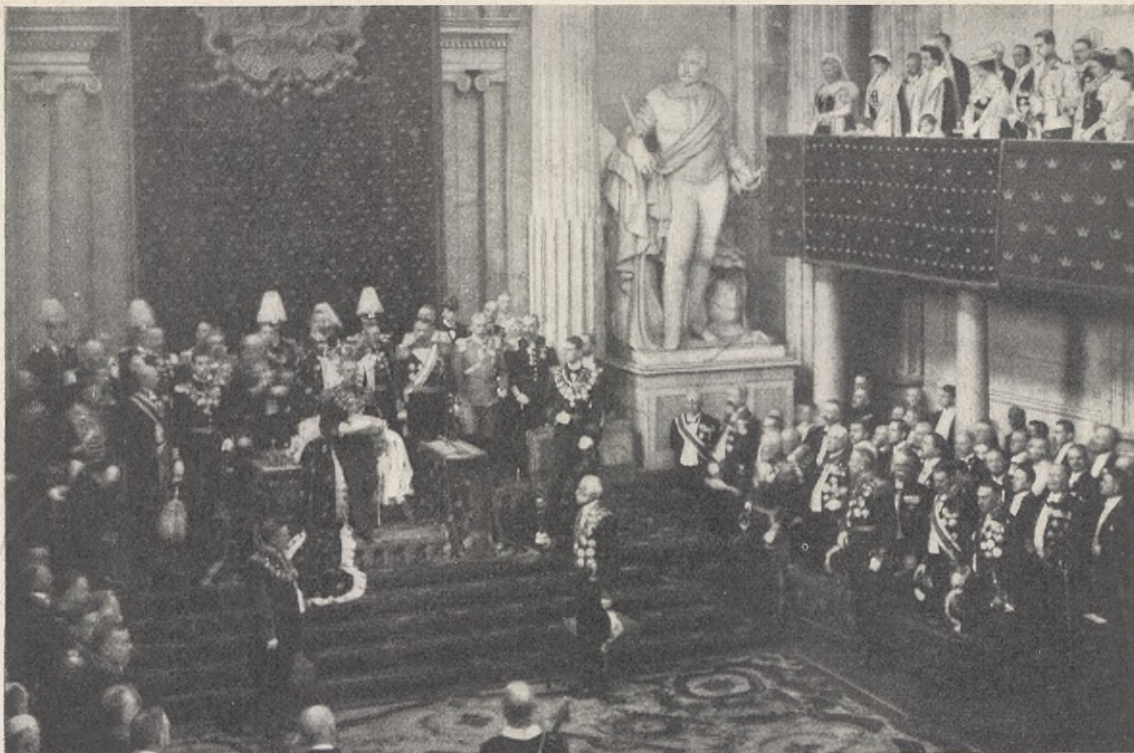

7. DE OMKOMNA OFFICERARNES LIK föras till järnvägsstationen i Kiel, den 20 jan. Kliché: *Denat Siltversjærre.*

Vid öfningstur i Heikendorferbukten utanför Kiel sjönk den 17 jan. tyska undervattensbåten "U 3". 27 man af dess besättning kommo, tack vare ett energiskt räddningsarbete, med lifvet ur sitt

hemska läge, men de tre som befunno sig i kommandotornet tvenne officerare och en matros, omkommo. Genom kvarblifvandet på sin post hade de möjliggjort sina kamraters räddning.

RIKSDAGENS HÖGTIDLIGA ÖPPNANDE.

H. 8 D. 18 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

KONUNGEN UPPLÄSER TRONTALET I RIKSSALEN.

Kliché: Bengt Silfverparre.

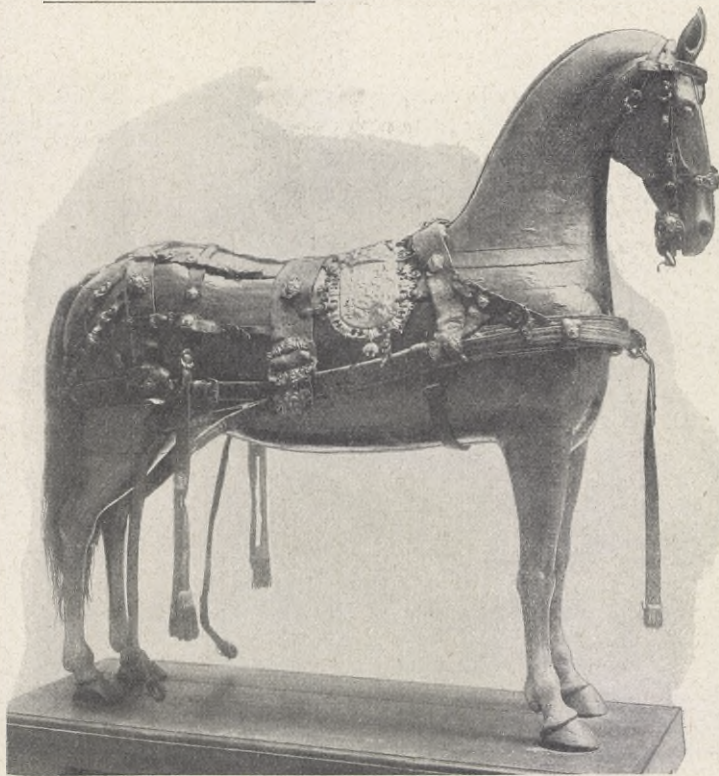
Å läktaren synas fr. v.: Furstinnan af Bentheim-Steinfurt, Kronprinsessan Margareta, Drottningen med småprinsarne, Prinsessan Maria, Storfurst Dmitrij, Prinsessan Bernadotte. — Årets riksdag är den sista i valperioden och den sista som åtminstone till större delen är vald efter det 1866 införda statskicket.

UTSTÄLLNING AF SVENSKA TROFÉER FRÅN POLEN.

Enligt flere historiska källors samstämmiga berättelse föll efter slaget vid Dunajec, den 20 sept. 1655, Johan Casimirs polska riksbaner i svenskarnes händer. Detta baner är nu återfunnet bland de från Riddarholmskyrkans fukt räddade troféerna och det är kring detsamma den lilla nu pågående *utställningen i Lifruskammaren* anordnats.

Trots de öfriga källornas samstämmighet finnes emellertid äfven en annan uppgift om baneret. Det skulle enligt denna ha överlämnats till Carl X af de polska stormän som afsvuro Johan Casimir och svuro Carl X trohet, sedan Johan Casimir efter Dunajecslaget lämnat sitt land och sedan Krakow fallit. Baneret blir dock äfven om denna version är riktig en verklig trofé och som sådan en af de förnämligaste troféer som kan vinnas. Riksbaneret är ju själfva rikssymbolen.

Vid sökandet efter detta baner framkom ur trofésamlingen äfven ett andra polskt riksbaner, Sigismund III:s, den förste polske Vasakonungens. Men detta är icke en trofé, det är ett krigsbyte taget i Warszawa sannolikt efter stadens första eröfrande den 30 aug. 1655

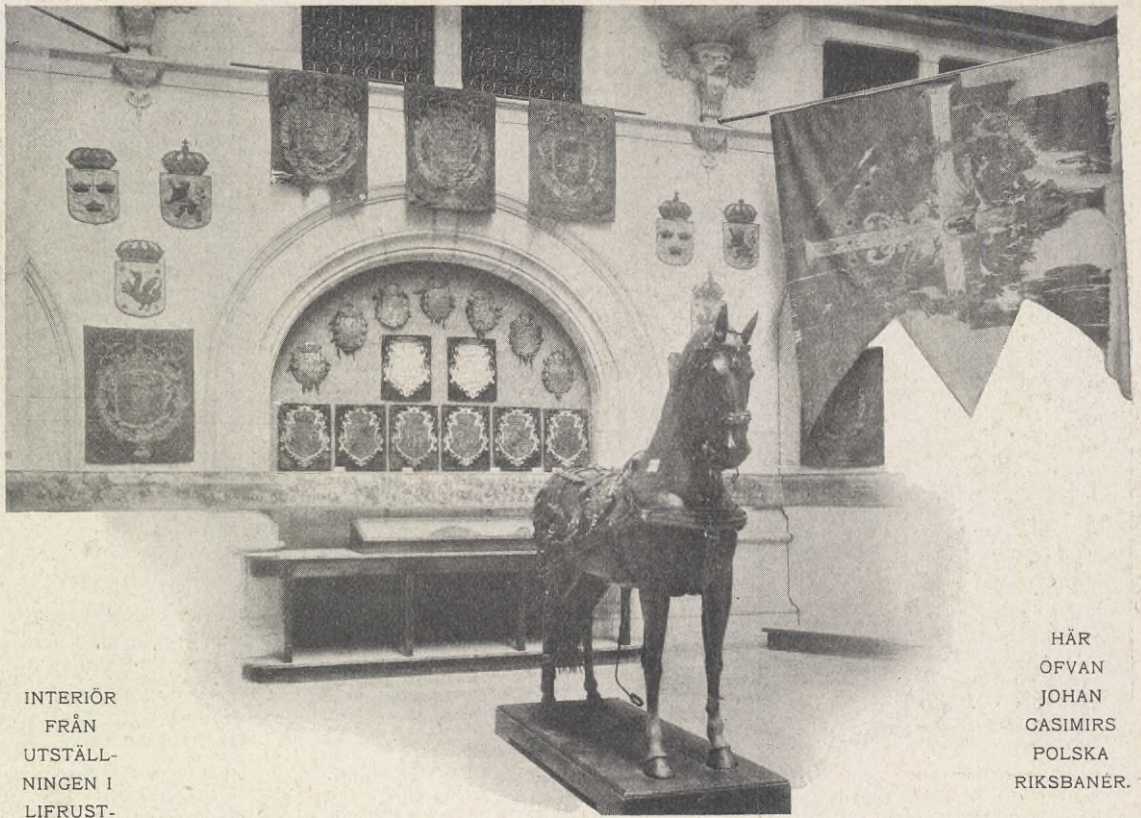

H. 8 D. 18 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

EN PRAKTFULL HÄSTMUNDERING (från Johan Casimirs tid).

Kliché: Bengt Silfverparre.

UTSTÄLLNING AF SVENSKA TROFÉER FRÅN POLEN.

INTERIÖR
FRÅN
UTSTÄLL-
NINGEN I
LIVRUST-
KAMMAREN.

HÄR
OFVAN
JOHAN
CASIMIRS
POLSKA
RIKSBANÉR.

H. 8 D. 15 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

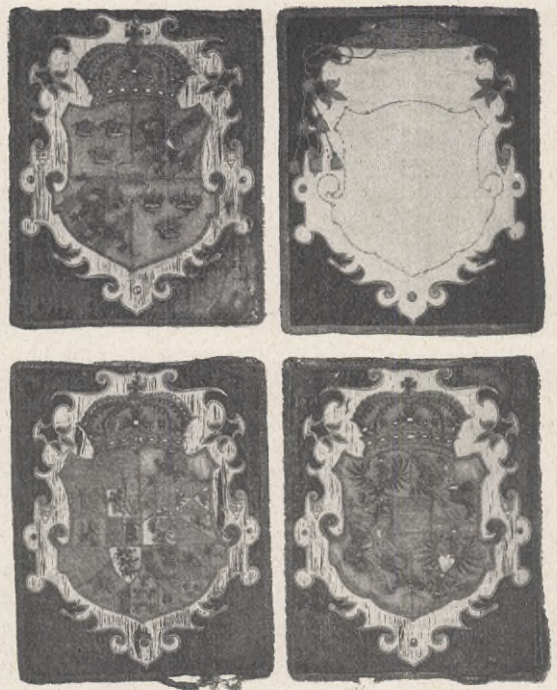
Kliché: Bengt Silfverparre.

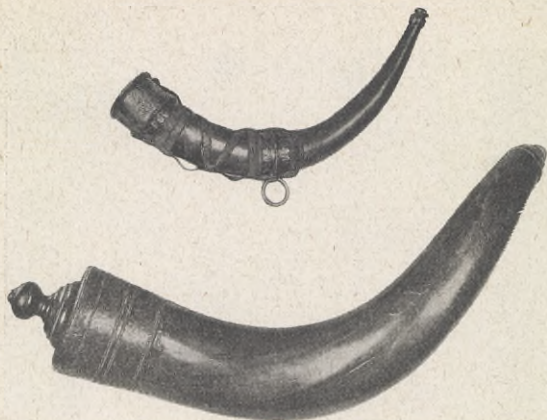
H. 8 D. 15 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

TRUMPET-FANA FRÅN SIGISMUNDS TID.

Kliché: Bengt Silfverparre.

BRODERADE VAPEN FÖR EN AF SIGISMUNDS DROTTNIN-
GAR OCH EN AF HANS SÖNER.

H. 8 D. 2. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliche: Benzt Sjöbergparre.

JAKTHORN (uroxehorn). Det öfre är af den sista uroxetjuren i Europa — det undre af en småländsk uroxe.

och i arsenalen eller det kungliga slottet. Att det verkligen är Sigismunds banér framgår af en figur å den nära 16 m. långa målning föreställande Sigismunds högtidliga intåg i Krakow med sin andra gemål Constantia af Österrike som äfven är utställd. På denna synes riksbanérföraren till häst med banéret i all dess forna prakt. Med hjälp af samma målning visar det sig att vi äfven ha de från trumpeterna nedhängande fanor som brukades under Sigismunds tid vid dylika högtidliga tillfällen.

Utom dessa saker äger Lifrustkammaren en mängd föremål som sannolikt äro byte från samma tillfälle.

Dels en italiensk sköld, klädd med ciseleradt läder, som en gång varit Sigismund II Augusts, Sigismund III:s morbror, den siste Jagellonen. Den bär hans bröstbild och Polen-Lithauens vapen. Vidare en stor raritet, ett horn af den siste uroxetjuren i Europa. Det är monteradt till jakthorn och skänkt till Sigismund III. 1627 dog den allra sista uroxen, en kviga, 1620 den ifrågavarande tjuren; det lilla hornet visar att rasen degenererats; uroxen var annars känd för sina väldiga horn. Till jämförelse afbildas ett horn af en småländsk uroxe, äfven detta i Lifrustkammaren, som sålunda äger två af de fyra enda kända uroxehornen i världen. — Någon af Sigismunds drottningar har ägt de broderade vapen som representera hennes titlar, ärkehertiginna af Österrike, drottning af Polen och drottning af Sverige. Endast hans första gemål, Anna, var krönt till drottning af Sverige, men då de polska Vasarna alltjämt förde Sveriges kungliga titel, torde ej säkert kunna afgöras, om det är henne dessa vapen tillhört. Det fjärde vapnet, hvars broderier sen gammalt äro bortsprättade, torde på grund af den öfver vapnet anbragta hatten med visshet kunna sägas ha tillhört någon kyrkofurste inom kungahuset, sålunda någon af Sigismunds söner, Johan Casimir, Johan Albert eller Carl Ferdinand.

Ståtligast af det polska bytet äro emellertid seldonen till ett kungligt åttaspann, i svart skinn med förgyllda beslag. Sannolikt ha de varit Johan Casimirs, och kunna då vara tagna vid flere tillfällen, i Warszawa den 30 aug., vid Dunajec den 20 sept. där det kungliga lägret föll i svenskarnes händer eller efter tre-dagar slaget vid Warszawa där det kungliga lägret äfven blef segrarnes byte.

Mycket annat byte från Polen finnes både i statens samlingar och hos enskilda personer. Min-

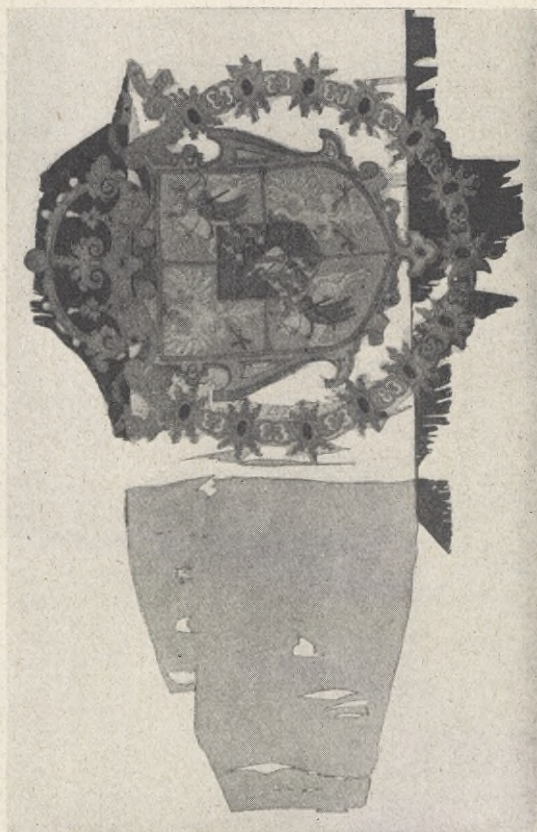

H. 8 D. 2. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliche: Benzt Sjöbergparre.

ITALIENSK SKÖLD (Sigismund II Augusts).

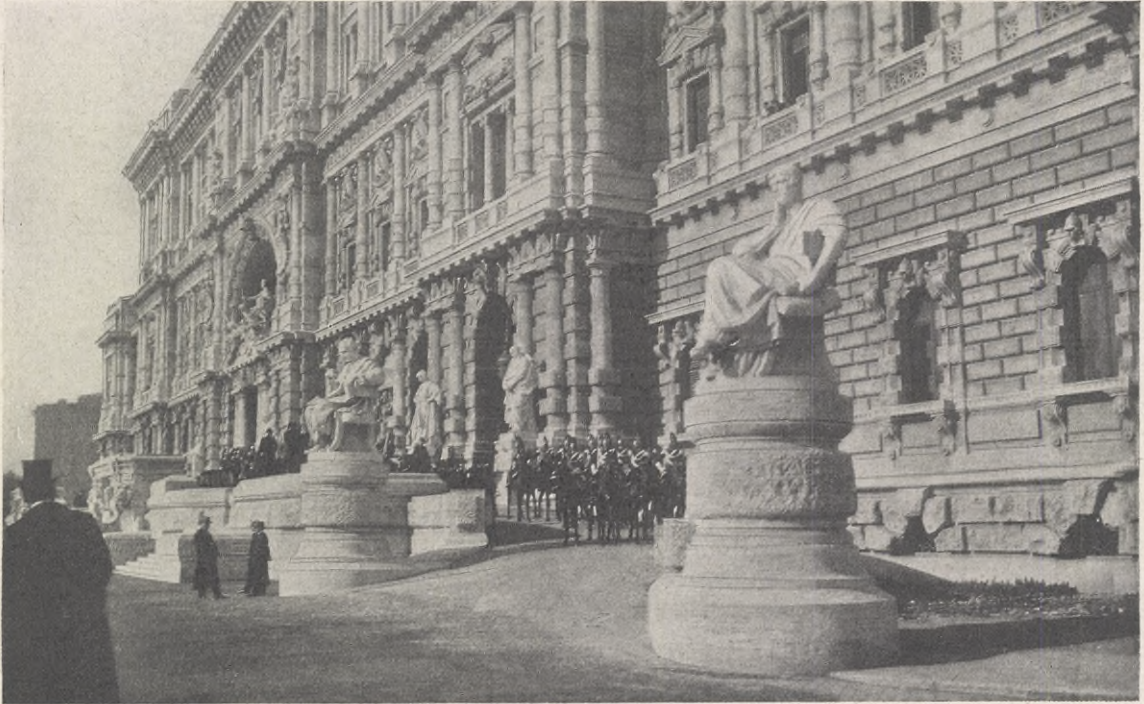
nen från en tid, då man ännu ansåg byte som ärligt förvärf — enligt tidens rättslärde var äganderätten tryggad efter 24 timmar.

SIGISMUND III:s RIKSBANÉR.

KONUNGARIKET ITALIENS 50-ÅRS-JUBILEUM.

DET NYA JUSTITIEPALATSET I ROM — VÄRLDSUTSTÄLLNINGEN I TURIN 1911.

Efter fotograf.

ROMS NYINVIDGA JÄTTE-JUSTITIEPALATS.

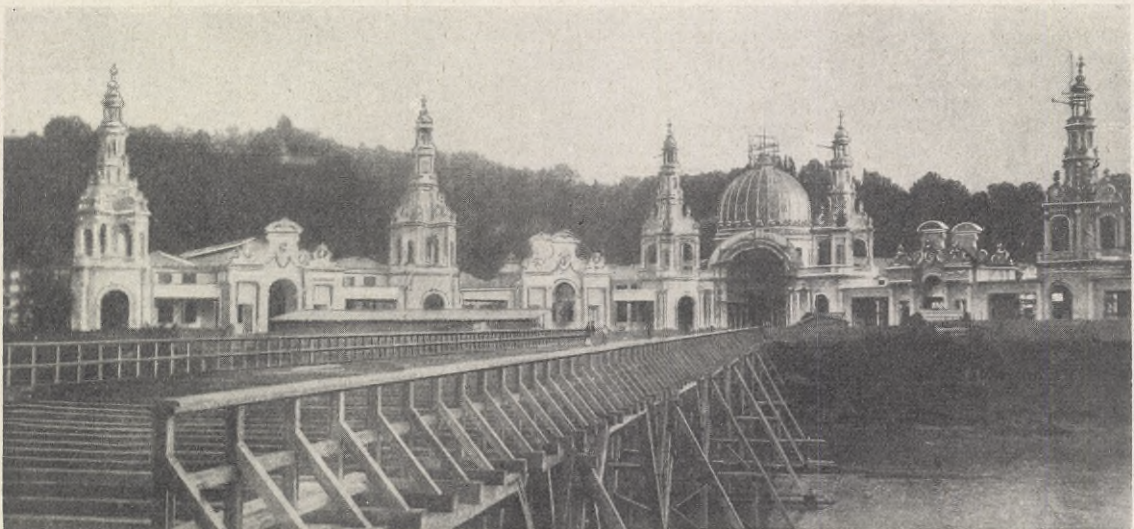
Kliché: *Demot Silfversjörro.*

Konungariket Italien firar i år med stora högtidligheter 50-årsminnet af sin frihet och enhet: utställningar i Rom, Florens och Turin, invigning af det kolossala monumentet i Rom öfver konung Victor Emanuel (se denna årg. n:o 6), en mängd kongresser etc.

Såsom en början till festligheterna har den 11 januari det väldiga justitiepalatset på Trastevere-stranden vid Tibern invigts af konungen, regeringen och andra notabiliteter. Tvifvelsutan är palatset Europas *största* justitiebyggnad; de finnas som också

nämna det den vackraste, medan från andra håll den åsikten framföres att det är en den brokigaste kurs i alla tiders och himmelsstreds olika konststilar, samlade i en förskräckligt öfverlastad fasad.

Öfverhufvud synes det moderna Italiens smak ha en farlig benägenhet för kolossal-dimensioner. Därom vittnar det nyssnämnda kungamonumentet; att *utställningen i Turin* skall blifva en af de största i Europa, behöver dock gifvetvis icke tillskrifvas samma orsak.

Efter fotograf.

BILD FRÅN DEN SNART ÖPPNADE VÄRLDSUTSTÄLLNINGEN I TURIN.

Kliché: *Demot Silfversjörro.*

Foto. Lindblod Oskarshamn.
EN 16-ÅRINGS FÖRSLAG TILL
WENNERBERGSMONUMENT.

ett tvärs öfver vägen spändt rep, invid hvilket på en sågbock är placeradt ett präktigt vedträ. Innan de få gå vidare, måste de säga i sönder detta — huru pass bra de lyckas med sågningen är ett afgörande bevis för huru mer eller mindre lyckligt deras äkten-
skap skall blifva.

Efter fotografi.
Kliché: Bengt Silfverparre.
ETT FOTBOLLSMONUMENT.

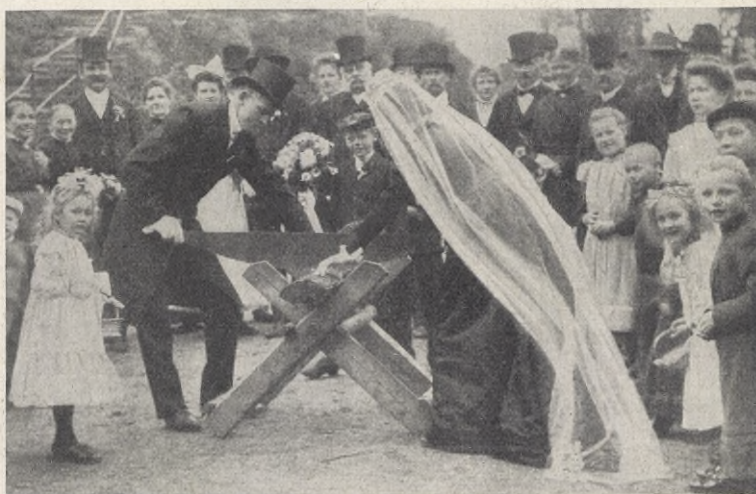
En 16-åring's förslag till Wennerbergsmonument. Ynglingen Arvid Källström i Oskarshamn har äran af att ha utfört den här återgifna skissen till minnesmärke öfver Wennerberg, hvilken, i betraktande af konstnärens ungdom — 16 år — och den omständigheten, att han utan några studier börjat modellera, ingalunda saknar sitt intresse.

Landtbrefbäraren A. Öhlin i Hudene, som med detta års ingång afgick ur postverkets tjänst, har i 34 år befordrat posten å landtbrefbärelinjen Herrljunga — Ljung, en vägsträcka af tillsammans 18 mil i veckan eller cirka 936 mil om året.

En egendomlig bröllopsceremoni. I Harz kvarlefvit sedan urminnes tider en ganska märklig sedvänja: När ett ungt par har firat bröllop, hejdas de strax efter utgåendet ur kyrkan af

Foto. Ewald, Herrljunga.
EN SOM "SKÖTT SIN POST" I 34 ÅR.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfverparre.

EN EGENDOMLIG BRÖLLOPSCEREMONI.

Ett fotbollsspelarmonument i Amerika. Det saknar helt visst inte sitt intresse att veta, att i Förenta staterna, där fotbollspelet hvarje år kräfer talrika människolif, nyligen rests ett monument som visar hur den ideale fotbollspelaren ter sig för en god amerikansk medborgare. Monumentet har uppställt framför universitetet i Californien.

"Veckans kuriosa" kommer hädanefter att blifva en af de stående öfver-rubrikerna i Hvar 8 Dag — liksom vi förut ha "Brokigt utomlandsnytt", "Svenska bilder för dagen" etc. — ; hvad vi afse att sammanföra under densamma framgår af själfva namnet och illustreras desslikes af de här ofvan införda fotografierna.

Abonnenter å H. S. D., hvilka önska komplett årgång 1911 men ännu ej förnyat prenumerationen, behagade ofördröjligen verkställa sådan, emedan utkomna n:r annars ej säkert kunna erhållas.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

E. S. K. PEYRON.
F. d. Vice Amiral. — Stockholm.
80 år 22 Jan.*

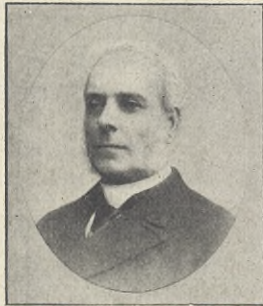
A. G. S. HORN.
Grefve. Kammarherre. Cere-
monimästare. — Stockholm.
70 år 29 Jan.*

C. A. M. NORDENSKJÖLD.
Generallöjtnant. — Sköfde.
65 år 16 Jan.*

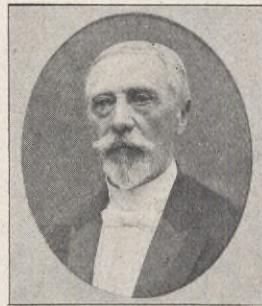
F. E. BERGENHOLTZ.
Landshöfding. — Hernösand.
Nyutnäm till Generalkrigs-
kommisarie.*

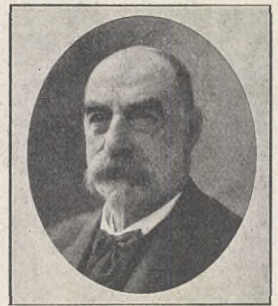
K. H. N. KROOK.
Grosshandlande. — Stockholm.
80 år 21 Jan.*

N. PERSSON.
Konsul. — Helsingborg.
75 år 20 Jan.*

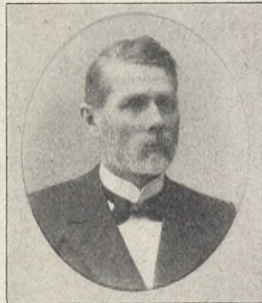
J. N. SANNE.
Grosshandlande. Skeppsredare.
— Uddevalla. 75 år 14 Jan.*

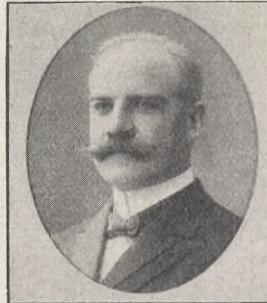
E. MAGNUS.
F. d. Grosshandlande. — Göte-
borg. 70 år 22 Jan.*

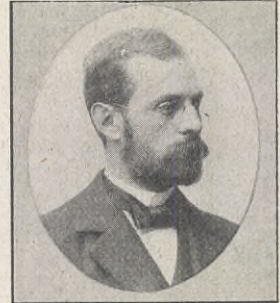
K. A. L. DRAKE.
Med. Lic. F. d. Provins. läkare.
— Sigtuna. 70 år 12 Jan.

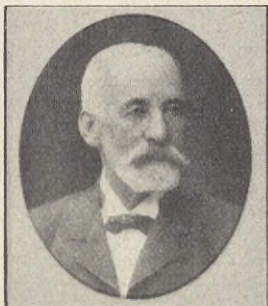
T. G. W. BJÖRCK.
Hospitalöfverläkare. — Vad-
stena. 60 år 16 Jan.*

G. KJERRULF.
Medicinalråd. — Stockholm.
50 år 16 Jan.*

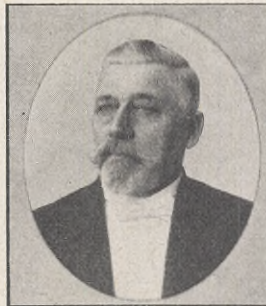
K. G. A. SONDÉN.
Civilingeniör. Med. dr. — Stock-
holm. Förordnad till ledamot
af Medicinalstyrelsen.*

J. A. L. WOCKATZ.
Politierådman. — Norrköping.
70 år 9 Jan.*

A. CARLSSON.
Rådman. — Venersborg.
70 år 19 Jan.*

J. BROMÉE.
F. d. Häradssömare. — Billsta.
70 år 10 Jan.*

C. A. M. VON REHAUSEN.
V. Häradshöfding. Kronofogde.
— Hudiksvall. 60 år 13 Jan.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan.

T. L. A. EKENMAN.
F. d. Kapten. — Lidköping.
70 år 2 Febr.*

S. I. BRATT.
F. d. Kapten. — Göteborg.
65 år 1 Febr.*

C. G. E. DANCKWARDT.
Stationsinspektör. Kassaförv. i
Sv. Poststat.-förestånd. Fören.
— Åby. 60 år 20 Jan.

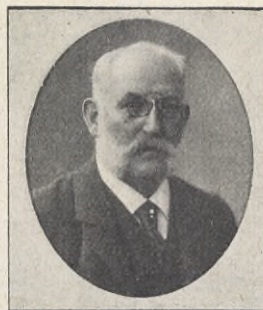
C. O. JOHNSON.
Ingenjör. Stationsinspektör. —
Herrhult. 60 år 30 Jan.*

R. W. NATHORST †.
Bruksegare. — Falun.
F. 33. † 12 Jan.*

S. BERENDT †.
F. d. Konsul. — Stockholm.
F. 35. † 20 Jan.*

S. ANDERSSON †.
Fabrikör. — Malmö.
F. 38. † 4 Jan.*

P. HÖRNSTÉN †.
Hemmansegare. F. d. Riksdagsman. — Nässjö, Nätra.
F. 62. † 10 Jan.*

KNUT PEYRON. Sek. löjtn. v. K. Flottan 49, anställd i fanska marinen 51—52, tjänstgjorde å briggen Nordenskiöld å dess Ishafsexped. 59, kapten och t. f. inspektör i räddningsväsendet vid rikets kustar 66, militärrättaché i London 72, stabschef i flottans öfningar o. undervisningsverk 74, chef i Försvarsdep. kommando exped. 75—80, chef i Marinförvalt. militäraideln. 83—84, sistn. är kommandör o. varschef i Karlskrona, konteramiral 89, vice amiral 97, afsked m. tillst. kvarst. såsom v. amiral i Fl. reserv 99, afsked ur krigstjänst 03. På sin tid militärlämnad af K. Högsta Domstol, ordförande i kommittéer rör. sjökrigsmateriel o. sjökrigsskolan m. m., Kammarherre 74, Hedersled. af K. Orlogsm. Sällsk., led. af K. Krigsvet. Akad., Komm. m. st. k. S.

ARVID HORN. Stud.-ex. 60, kansliex. 62, e. o. kanslist i Finansdep. o. Kommerskoll. 63, tjänstgör. kammarint.-are s. a. a., kammarherre 68, registr. o. arkiv. i Kommerskoll. 73—46, t. f. vice ceremonimästare 82, ceremonimästare v. K. Mts Hof sedan 83, rikshärold o. officiant v. K. M. O. sedan 88.

CARL-AXEL NORDENSKJÖLD. U-löjtn. v. F. Lifgrän. reg. 63, generalstabsoff. 72 hvarinom avancerade t. överste 92. Chef i Krigshögskolan 89—91, sistn. är chef i Landförsvarsdep. kommandoexpedition. Generalmajor o. chef i III Arméfördelningen 02, generallöjtnant 08. Sedan 06 vice ordförande i Skåde Stadsfullmäktige. Led. af Krigvet. Akad. 87. Komm. m. st. k. S. O.

FREDRIK BERGENHOLTZ. F. 58, stud.-ex. 79, hoifr.-ex. 85, v. häradshöfd. 89, landskontorist i Vesterb. län 89, länsnot. 93, ff. kansliråd o. byråchef i Landförsvarsdep. 99, ordinarie 01 samt expeditionschef 04. Landhöfding i Västernorrlands län sedan 09 samt i dagarne utnämnd o. förordnad t. Generalkrig-kommissarie o. chef i Arméförvaltningens civila departement. Led. af Krigsvet. Akad. Ordförande i Vestern. läns Hushållningssällskap, ordförande i Vaxholmskommittén af 1910, ordf. i styrelsen i Hernösand-Solleftea jernvägs A.-B.

NAPOLEON KROOK. Etablerade på 60-talet, jemte grossh. Åhrberg, den affär i petroleum- o. oljor hvilken under ständig utveckling 96 ombildades till Krooks Petroleum- o. Olje A.-B., alltjemt under stiftarens ledning och numera en af landets största affärer i branchen.

NILS PERSSON. Började, efter fullbordade skolstudier, i affär samt etablerade sig som köpman i Helsingborg 60. Firman egnade sig åt import af artificiella gödningsämnen, hvilket gaf uppdrag till stiftandet af den betydande Skånska Superfosfat- o. Svanölyrefabriken, hvars verkst. direktör P. blef liksom för Sulfitelna A.-B. Bland de storindustriella företag för hvilkas tillkomst och utveckling P. verksamt intresserat sig må särskildt erinras om Skromberga Stenkol- o. Lerindustri A.-B. En af sin stads främste, har P. lifligt deltagit i dess allmänna angelägenheter. Var led. af Drätselkammaren 67—03, deraf en lång följd af år såsom v. ordförande eller ordförande, led af stadsfullmäktige 76—08, jemväl förstades v. ordf. eller ordförande. Tillhörde Handelsföreningens Fullmäktige 63—04, en lång följd af år v. ordf. och sistn. året ordförande. Mångårig landstingsman; led. af Riksd. F. K. 97—02 och af utskott. Nederländsk v. konsul 75—03, tysk konsul 94—09. Hänvisa till biografi o. helsidesporträtt årg. III: 28.

JOHAN SANNE. Startade 57 egen affär i Uddevalla med timmer och byggnadsvaror, hvilken utveckledes till att omfatta äfven trävaruexport o.

kolimport samt senare skeppsrederirörelse o. skeppsbyggeri på egen slip. Affären ombildades 99 till familjebolag med stiftaren fortärande som verkställande direktör. Eger jemväl säterierna Morlanda på Orust o. Hägar i Skarab. län. Led. af Uddevalla stadsfullmäktige 62—06, mångårig landstingsman; Styr.-led. sedan 69 o. ordförande sedan 99 i Uddevalla Sparbank samt sedan 04 styr.-led. i Göteborgs Handelsbanks Aid.-kontor, i Munkedals Pappersbruk, Uddevalla Sulfittbolag, Kampenbois A.-B., Bohus Sjöassurans m. H. Led. af Riksd. F. K. 87—92, derunder led. af Bankoutskottet.

ERNST MAGNUS. Etablerade, efter att hafva egnat sig åt landbruk' firman Ernst Magnus & Co. i Göteborg, hvilken betydande affär numera öfvergått i andra händer. Styrelseledamot i Robert Dicksons Stiftelse, Ed. Magnus Minne o. Göthilda Stiftelsen.

THURE BJÖRCK. Stud.-ex. 70, med. lic. 85, var efter tjänstgöring v. olika kliniker bitr. läkare v. Upsala Hospital 83—90, asylläkare v. Lunds Hosp. o. Asyl 91—95, t. f. öfverläkare v. Upsala Hosp. och t. f. e. o. professor i psykiatri v. Upsala Univ. 93—95; Öfverläkare v. Vadsstena Hospital o. Asyl sedan 95. På sin tid led. af kommittén i anordn. af hospital i Norrland, samt sakkunnig i hospitalsärenden i komm. f. K. Medicinalstyrelsens omorganisation. Mångårig led. af Vadsstena stadsfullmäktige o. dess beredn.-utskott samt af styr. i statens Samskola derst. Tidigare led. af Lasarettidirektionen samt af Hamnstyr., en del år ss. ordförande.

GUSTAF KJERRULF. Ingick efter aflagd stud.-ex. vid Veterinärinstituet, aflade veterinärex. 85, ordin. stadsveterinär i Stockholm 92. Medicinalråd o. led. i Medicinalstyrelsen äfvensom ledamot i direktionen f. Veterinär-institutet 1900. Led. af Landbrukskad. 04, med. hedersdoktor 07. Led. af Stockholms stadsfullmäktige o. af slakthuskommittén. Framstående författare i veterinära ämnen.

KLAS SONDÉN. F. 59, afg.-ex. fr. Teknol. högskolan 79, efter studier o. tjänstgöring v. utländska laboratorier, lärare v. tekn. skola i Eskilstuna 83—84, ingenjör v. Stockholms stads helseovärdnämnd 85. Docent i tekn. hygien v. Tekn. högskol. 94, lärare derst. sedan 97. Medicine hedersdoktor. Utgivare af ett stort antal populära o. vetenskapliga tekniska skrifter. I dagarne förordnad till ledamot af K. Medicinalstyrelsen tills vidare under 1911, d. v. s. den tid under hvilken Med.-styr. kan väntas vara stadd under omorganisation.

AUGUST WOCKATZ. Genomgick, efter afslutade elementarstudier, Alnarps Landbruksinstitut samt egnade sig derafter, intill 80, af förvalttandet af en del stora landegendomar. Sedan 81 bosatt i Norrköping der W. mycket anlåtits i kommunala värf. Under flera år led. af Fattigvårdsstyrelsen o. Drätselkammarens lista afd. Stadsfullmäktige 01—11. Politie-rådman sedan 04, led. af Förvalt. af fastigheter tillh. L. M. Trozellis fond sedan 06, samt ordförande o. kassaförvaltare derst. sedan 98, styrelseled. i Sjukhuset o. Gustav. Barnhuset, led. af Brandstods-kommittén o. af Rådhuskommittén i hvilken senare W. är kassaförvaltare.

ALBERT CARLSSON. Etablerade sig 62 som köpman i Venersborg, inom hvars ekonomiska o. kommunala lif han intagit en framskjuten ställning. Efter att under många år varit ledamot af Stadsfullmäktige samt ordf. i Drätselkammaren utnämndes C. 82 till illiterat rådman. Landstingsman 80, o. v. ordförande sedan 98. Led. af Lasarettidirektionen se-

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

dan 70, ordförande i Vattenledn.-styrelsen, äfvensom ordförande i styrelserna för Sparbanken o. Kap- o. Liräntest., ledamot af centralstyr. i Ensk. Banken i Venersb. Vice ordf. i styr. i Uddev.-Venersb.-Herrljunga järnv. sedan 83 äfvensom bolagets verkst. direktör. Innehar sedan många år Brand- o. Liförs.-bol. Sveas agentur och tilldelades 92 dess guldmédaljer. Är ombudsman o. kamrar i länets Stadshypot.-förening samt ombud i Sveriges Köpmannaföreningar o. Allm. handelsförening.

JÖNS BROMÉE. Egde åren 64—97 egendomen Billsta i Hackås, Jemtll. län. Kommunalfullmäktig 64, led. af komm.-nämnden 66—70, led. af skolrådet till 06, v. ordf. i komm.-stämma till s. a., fjärdingsman 65—70, v. länsman vid olika tillfällen under åren 68—70, landstingsman 79—09, de tre sista åren ordförande. Led. af Riksd. A. K. sedan 87 och en af kammarens mest betydande personligheter. I tillf. utskott 88—90, suppl. i konstit.-utsk. 81—93, led. af Bevilln.-utsk. 94—95 o. 1900—10, deraf några år ordförande. Statsrevisor 01, 02 o. 03. Led. af ett flertal kommittéer, särskildt att nämna Norrlandskomm. sedan 01. Led. af liberala samlingspartiets förtroenderåd.

ATLE VON REHAUSEN. Stud.-ex. 70, hoir.-ex. 75, v. häradshövding 78, Landskont. i Gefle. län 79, länsbokh. 83, kronofogde i Na Helsingl. fogderi sedan 84. Led. af Hudiksvalls stadsfullmäktige sedan en del år, led. af kyrkoråd, af styr. i Sparbanken, K. Bef. ombud v. A. B. Göteborgssystemet. Inspektör v. Arbetsreinstitutet.

THOR EKENMAN. U.-löjtn. v. Gotl. Nat. bev. 62, kapten i armén 74, afsked ur armén 98. Landtmäter. 62. Led. 72 o. senare ordf. i Vernamo Sparbank. På sin tid kommunalordförande, landstingsman m. m. Led. af Riksd. F. K. 81—90, suppl. i Banko- o. sersk. utskott, led. af tillf. utskott 96, led. af Bevilln.-utsk. 88—90.

IVAN BRATT. U.-löjtn. v. Göta Art. 65, kapten 78, afsked 96. Egnade sig en tid åt affärsverksamhet. På sin tid under flera år ordf. i Vester-götländs Missionsförening.

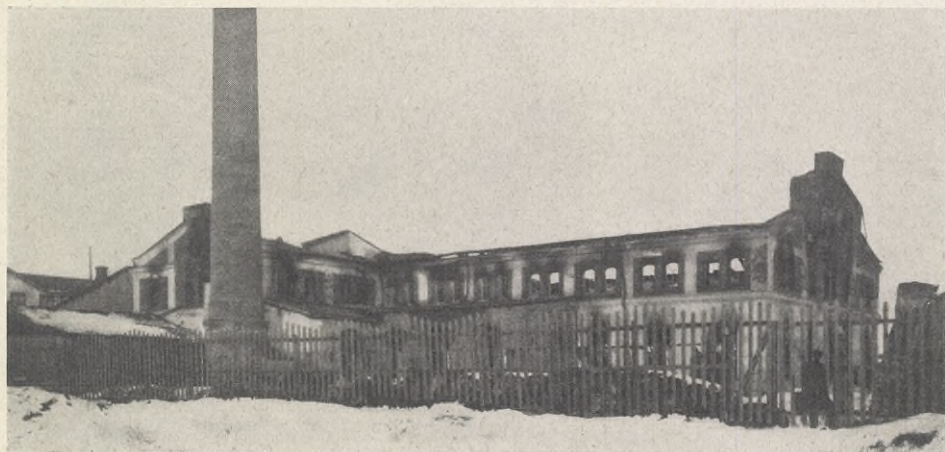
CARL OSCAR JOHNÄSSON. Aig.-ex. Chalmers Tekn. Inst. 72, ingenjör v. Bergslags järnv.-byggnad s. a., stat.-inspektör v. Vermlandsbro, i Ämal samt sedan 91 v. Herrhult. På sin tid stadsfullmäktig i Ämal, intog J. inom stadens kommunala lif en framskjuten ställning.

RICHARD NATHORST †. Genomgick, efter avslutade elementarstudier, landbruksskola samt var 56—67 lärare o. föreståndare i den nyanlagda Vassbo landbr.-skola, och inköpte sistn. år Helsinggården v. Falun. Var under många år Hushålln. Sällsk. vice ordförande samt led. af Förvaltningsutskottet. Led. af Falu stadsfullmäktige, landstingsman, ordf. i Brandstods-bolaget, styr.-led. i Kopparb. E. Bank; Under en följd af år domänintendent i Kopparbergs län. Erhöll 96 Hushålln. Sällskapets guldmédalj. Led. af Landtr.-Akad.

SIMON BERENDT †. F. i Köpenhamn, inflyttade t. Sverige 55 o. började affärsverksamhet i Stockholm s. å. Var den förste som hit införde symaskiner, hvilket förde honom på tanken att inrätta ångsyfabrik i linnevaror hvilket förverkligades 62 under firma S. Berendt Jr och utvidgades till en betydande omfattning. Lemnade denna rörelse i andra händer 88. Egde herresätet Käggeholm v. Mälaren. Doner 100,000 kr. till förskönande af offentlig byggnad i Stockholm, främst nya stadshuset. På sin tid konsul i Columbia.

SALOMON ANDERSSON †. Etablerade, efter studier i in- o. utlandet, eget tunnbinderi i Malmö på 60-talet, hvilken rörelse fortgått till dess A. för några år sedan förändrade densamma till grosshandel m. tunnbinderi-artiklar. Sedan 81 led. af Handverksföreningens styrelse o. sedan 86 dess ordförande, en af föreningens sjuk- o. begravningskassas stiftare samt dess kassa-förvaltare o. ordförande under ett flertal år. Var jemväl under många år v. ordf. i Industrieföreningen samt styr.-led. i Industrierotteriet. Var led. af Utställningsbestyrelserna v. utställn. i Malmö 81 o. 96 äfvensom led. af interimskommittén i Baltiska utställningen 1914. Led. af stadsfullmäktige i Malmö 78—06, led. af Fattigvårdsstyr. m. il. Styr.-ordförande o. kassa-direktör i Bryggeri A.-B. Stenbocken.

PETRUS HÖRNSTÉN †. Eger hemman i Nässjö Nätra, Vesterorrnl. län. Landstingsman 10, led. af Riksd. A. K. 02—08 och under denna tid vid olika tillfällen utskottsledamot. Har inom nykterhetsrörelsen verkat som talare under vidsträckt resor i landet.

Riffr. fotograf.

HUDIKSVALLS AF ELDEN HÄRJADE TEXTILFABRIK.

Kliché: Thengt Silfverparre.

Text till bild å sid. 275.

Vid *Säbyholm*, platsen för den bekanta *Sunnerdahlska stiftelsen*, ha sedan ett år tillbaka planerings- och byggnadsarbeten pågått med all iver. Ännu dröjer det länge innan hela anläggningen blir färdig, men i dagarna ha de två första af de tolf planerade små hemmen kunnat mottaga sina elever, 26 till antalet. Äfven en verkstadsbyggnad är nu färdigbyggd.

Stiftelsens uppgift är att taga hand om ungdomarne strax efter skolålderns slut och genom praktiskt arbete med tillhörande teoretisk vägledning dana dem för deras blifvande verksamhet.

Hudiksvalls textilfabrik har härjats af en väldig *eldsvåda*, som fullständigt ödelade fabriken hufvudbyggnad. Arbetspersonalen, som vid eldens utbrott befann sig i arbete, hann med knapp nöd rädda sig ut ur det brinnande huset.

— Det brunnna värderas till omkring 400,000 kronor.

18 jan. Afkunnas dom i den *japanska anarkistprocessen*, i hvilken 26 personer tilltalats för att ha stämplat mot kejsarens och andra keisarhusets medlemmars lif. 24 dömas till döden; 12 af dem benädas sedermera till lifstids fängelse.

19 jan. Nedbrinner hufvudbyggnaden af *Hudiksvalls textilfabrik*. — Inviges högtidligen i Stockholm, i närvaro af de kungliga och ärkebiskopen, högre *realläroverkets* å *Östermalm* nybyggnad.

— Meddelas att engelska regeringen gjort allvarliga föreställningar hos ryska regeringen med anledning af dess fordringar rörande *fisket i Hvita hafvet*. — Från *Palestina* kommer under rättelse om ett af de betydelsefullaste fynd, som någonsin där blifvit gjordt, nämligen ett hundratal *tertaflor* ur konung *Akabs* af *Israel* bibliotek.

20 jan. Vid riksdagens sammanträde denna dag väljas de ordinarie ledamöterna i de *vändiga utskotten*. — Bildas en *styrelse för Stockholms boyscouts*.

— Svår olycka i *grufva* mellan Sosnovice och Granica i Polen: 40 personer omkomma. — Meddelas från *Canada*, att mellan detta brittiska statsförbund och *Förenta staterna* nu under tecknats en ytterst viktig, ny *handelsstraktat*. — Meddelas att vid de undersökningar, som företagits å den i *Havanas* hamn 1898 sjunkna och nu upptagna *kryssaren "Maine"*, framgått att katastrofen — den närmaste anledningen till spansk-amerikanska krigets utbrott — förorsakats af explosion å kryssaren, ej genom spanjorernas förvallande. — Sammanträder *japanska deputeradekammaren*.

21 jan. Bildas i Jönköping en *förening för den ädla häst-afvelns främjande*.

— Öppnas *grekiska nationalförsamlingen*.

VECKANS DAGAR

16 jan. Inregistreras i patent- och registreringsverket det 10,000:nde aktiebolaget. Antalet svenska aktiebolag, som f. n. äro i verksamhet, är dock gifvetvis icke på långt när så stort. — Bilda de frisinnade i riksdagens båda kamrar en gemensam partiorganisation, *Riksdagens liberala samlingsparti*.

— I *Dannery* i Champagne tillställa tusentals *vinodlare* från kringliggande trakter *demonstrationer* och förstöra en mängd vinfat och champagnebuteljer.

17 jan. Öppnas högtidligen *årets riksdag*. Innevarande års riksstat slutar på 227,911,000 kr. — Åger den s. k. *reglementeringskommittén*, efter 7 års arbete, till k. m:t sitt *betänkande* angående åtgärder för motarbetande af de smittosamma *könssjukdomarna* i riket.

— *Sjunker* i Kiels hamn *undervattensbåten "U 3"*. 27 man bärgas genom ett torpedör: de båda officerarne och en matros omkomma. — Vid franska deputeradekammarens sammanträde aflossar en *sinnessjuk* person bland *åhörarne* två *revolverskott* mot *konseljpresident Briand*, som dock ej såras. Fattigvårdsdir. Mirman träffas af en kula i benet.

INNEHÅLL

Paul Hellström. — Svenska bilder för dagen. — Teater och konst. — Brokigt utomlandsnytt. — Undervattensbåten "U 3:s" undergång. — Riksdagens högtidliga öppnande. — Utställning af svenska troféer från Polen. — Konungariket Italiens 50-årsjubileum. — Veckans kuriosa. — Veckans porträttgalleri. — Veckans dagar.